

kontradmiral dr inż. Czesław Dyrzcz

Rektor-komendant Akademii Marynarki Wojennej

POLSKA SŁUŻBA HYDROGRAFICZNA – ZMIANY ORGANIZACYJNE A BEZPIECZEŃSTWO MORSKIE

Służba Hydrograficzna Marynarki Wojennej, szczególnie w ostatnim okresie czasu, objęta została zmianami organizacyjnymi, które wynikały z potrzeby dostosowania struktur Marynarki Wojennej RP do potrzeb systemu kierowania, z czego wynikało bezpośrednie podporządkowanie poszczególnych jej komórek organizacyjnych. Zmiany organizacyjne skutkowały między innymi powstawaniem nowych struktur i ich podporządkowań, które zależne było od posiadanych okrętów hydrograficznych, pododdziałów, sprzętu, zadań itd. Zmienność organizacyjna towarzyszy służbie hydrograficznej od jej powstania po dzień dzisiejszy.

Zaprezentowany materiał jest próbą zebrania i usystematyzowania wniosków związanych z wprowadzanymi zmianami organizacyjnymi i ich wpływem na bezpieczeństwo morskie. Analizie poddany został przedział czasowy od chwili utworzenia służby po obecny okres jej funkcjonowania w XXI wieku (początek 2009 roku). Autor wykorzystuje zdobyte doświadczenie i wiedzę, poprzez co korzysta z metody eksperckiej do oceny wprowadzanych zmian oraz opiera się na rezultatach prowadzonej pracy badawczej związanej z modelem polskiej służby hydrograficznej [2]. Bardzo bogaty i pomocny materiał dotyczący rozwoju i działalności polskiej służby hydrograficznej zawiera praca doktorska pana kmdr. por. dr. Dariusza Grabca [6], do której autor odwołuje się w historycznym uporządkowaniu struktur i ich podległości.

Główny cel jaki postawił sobie autor w realizacji niniejszej pracy to przedstawienie zmienności organizacyjnej służby hydrograficznej oraz jej podporządkowania osobom funkcyjnym, które sprawowały bezpośredni nadzór i kontrolę realizacji zadań. A główny problem można zawrzeć w pytaniu: Czy zmiany organizacyjne obejmujące Polską Służbę Hydrograficzną mają wpływ na bezpieczeństwo morskie? Bezpieczeństwo morskie, które jest rozumiane jako bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia od zagrożeń środowiskowych i eksploatacyjnych, a także bezpieczeństwo środowiska morskiego przed zanieczyszczeniami będącymi produktami ubocznej działalności ludzkiej na morzu [7, 8]. Służba hydrograficzna swoją działalnością wpisuje się w stan bezpieczeństwa morskiego.

Praca nie zawiera wszystkich rozwiązań etatowych jakie miały zastosowanie w rozpatrywanym okresie czasu, jak i również nie omawia i nie precyzuje wszystkich zadań realizowanych przez Polską Służbę Hydrograficzną. Ograniczenia wynikają z braku konieczności zobrazowania całkowitego zbioru zastosowanych struktur organizacyjno-etatowych oraz z klasyfikacji wiadomości stanowiących określoną informację służbową i państwową. Założono określony stopień generalizacji, stąd przedstawione na rys. od 1 do 10 struktury organizacyjne obrazują archiwalnie dostępne i niezbędne dane, które są nieodzowne do zrozumienia prezentowanej problematyki. Stanowią one doskonały materiał porównawczy obrazujący miejsce, podległość, ilość komórek organizacyjnych służby hydrograficznej w strukturze dowodzenia Marynarki Wojennej RP, jak i również Sił Zbrojnych, w zależności od rozpatrywanego okresu czasu.

1. ZADANIA I STRUKTURY ORGANIZACYJNE POLSKIEJ SŁUŻBY HYDROGRAFICZNEJ MARYNARKI WOJENNEJ

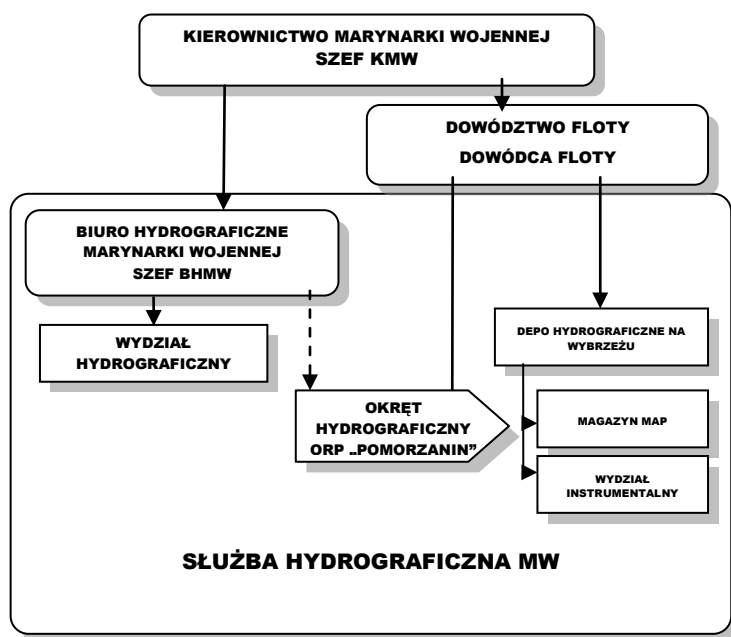
1.1 Od powstania do II wojny światowej

Budowa nowych morskich struktur państwa polskiego po 123 latach nieistnienia na mapie świata, odbywała się w skomplikowanej pod wieloma względami sytuacji. Zadania, jakie realizowała

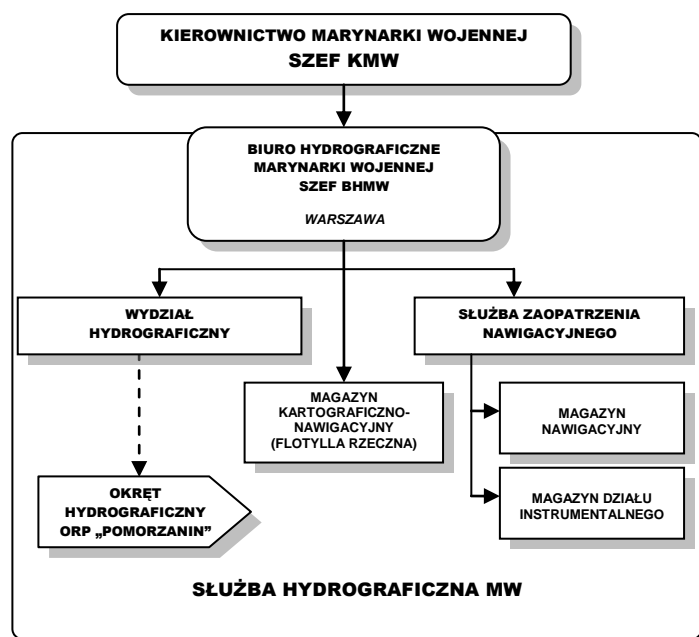
nowopowstała służba hydrograficzna koncentrowały się na przyjęciu obiektów i brzegowych urządzeń oznakowania nawigacyjnego oraz na stworzeniu warunków funkcjonowania służby w celu zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi na polskich akwenach morskich.

Należy stwierdzić, iż szybkie zmiany organizacji służby hydrograficznej oraz jej miejsca dyslokacji w początkowym okresie funkcjonowania były duże i nie sprzyjały tworzeniu zasobów wykwalifikowanych specjalistów hydrografii i kartografii morskiej, a ich poziom wykształcenia w początkowej fazie analizowanego okresu był zbyt zróżnicowany. Początkowe problemy organizacyjno-kadrowe ulegały stopniowym zmianom wraz ze zwiększeniem ilościowym zadań w końcowej fazie rozpatrywanego okresu.

Jako przykład zmienności organizacyjnej, odzwierciedlającej przystosowanie do wykonawstwa postawionych zadań, zmian dyslokacji komórek organizacyjnych służby hydrograficznej w latach 1924 i 1931 przedstawiono na rys.1 i 2 [2].

Rys. 1. Organizacja służby hydrograficznej Marynarki Wojennej (stan na grudzień 1924 r.).
(Źródło: Opracowanie własne)

Rys. 2 Organizacja służby hydrograficznej Marynarki Wojennej (stan na styczeń 1931 r.).

(Źródło: Opracowanie własne)

Na rysunkach od 1 do 10 zastosowano jednakowe oznaczenia podległości poszczególnych komórek organizacyjnych. Linia ciągłą oznaczono bezpośrednią podległość komórki podporządkowanej, a linią przerywaną podległość merytoryczną, która wynika z reprezentowanej specjalności hydrograficznej przez nadzór nad wykonawstwem stawianych zadań specjalistycznych.

1.2 Okres od II wojny światowej do 1995 r.

Konieczność zapewnienia bezpieczeństwa morskiego na polskich wodach terytorialnych w związku ze zwiększeniem się ruchu okrętów i statków, bezpośrednio po zakończeniu działań wojennych, stanowiła główną przyczynę utworzenia sprawnie działającej służby hydrograficznej. Polska uzyskała ponad 500 km odcinek wybrzeża, w stosunku do ok. 140 km przed wojną, co skutkowało zwiększeniem następujących zadań związanych z:

- naprawą i odbudową oznakowania nawigacyjnego po uszkodzeniach wojennych;
- zapewnieniem bezpieczeństwa nawigacyjnego na podejściach do portów;
- organizację zabezpieczenia nawigacyjno-hydrograficznego trałowań bojowych Strefy Operacyjnej Marynarki Wojennej;
- wydawanie *Wiadomości Żeglarskich*, nowych morskich map nawigacyjnych i pomocy nautycznych.

Rys. 3. Organizacja służby hydrograficznej Marynarki Wojennej (stan na lipiec 1945 r.).

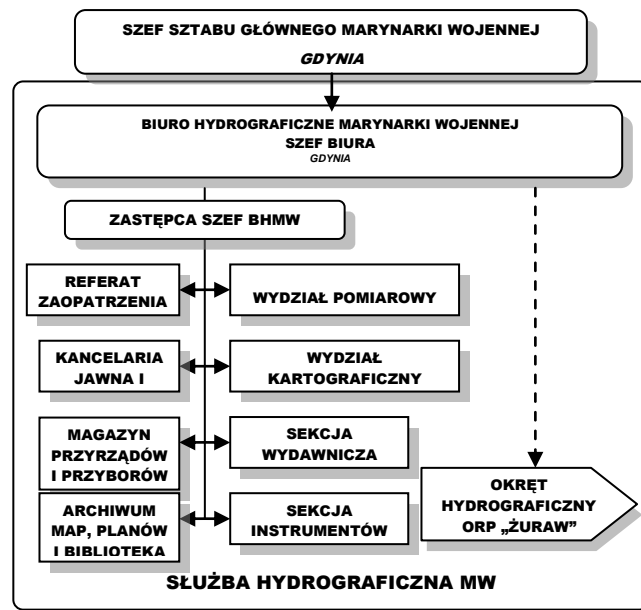
(Źródło: Opracowanie własne)

Niemał równocześnie z tworzeniem służby hydrograficznej Marynarki Wojennej powstawała cywilna administracja morska, której zadania skupiały się wokół odbudowy i utrzymania portów handlowych. W jej składzie tworzono cywilną służbę hydrograficzną, która w niedługiej przyszłości objęła część obowiązków związanych z utrzymaniem bezpieczeństwa żeglugi na akwenach portowych [6].

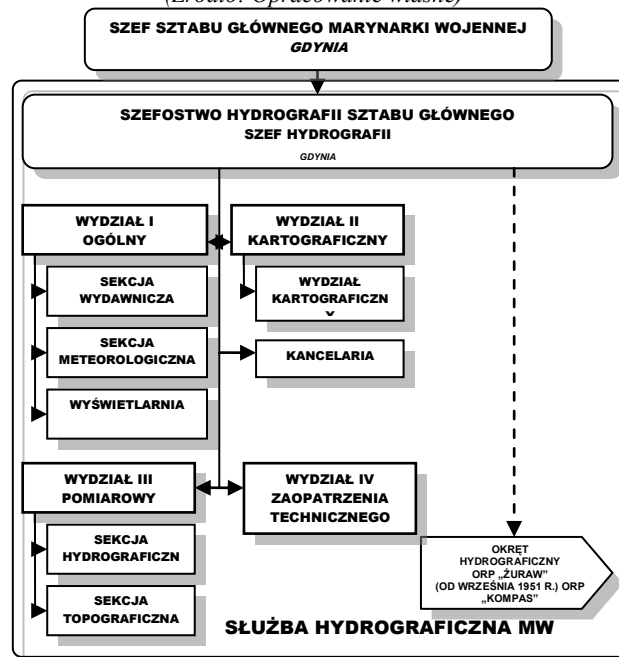
Z analizy powierzonych czynności służbie hydrograficznej w rozpatrywanym okresie czasu wynika, iż zadania nie ulegały radykalnym zmianom i skupione były na:

- opracowywaniu koncepcji nawigacyjno-hydrograficznego zabezpieczenia działań MW oraz zapewnieniu bezpiecznej żeglugi w Strefie Operacyjnej Marynarki Wojennej;
- planowaniu i koordynowaniu prac pomiarowych, geodezyjno-topograficznych i hydrograficznych;
- wydawaniu nowych morskich map nawigacyjnych oraz korektowaniu map na potrzeby jednostek MW oraz floty handlowej, rybackiej i żeglarskiej;

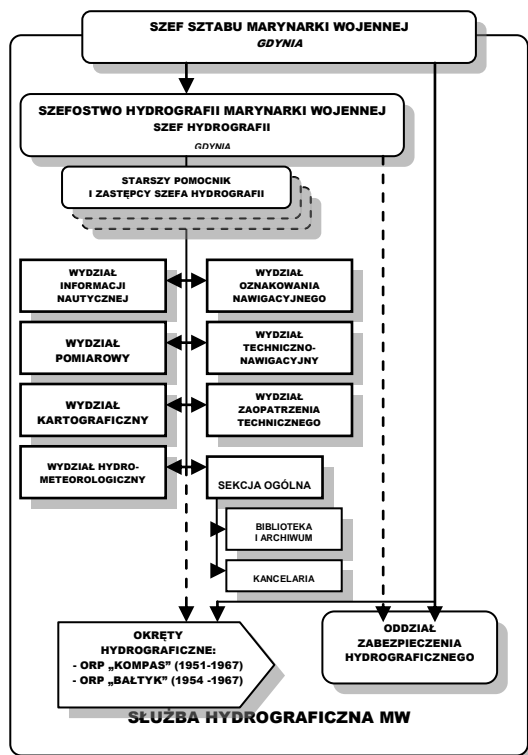
- opracowywaniu i wydawaniu oficjalnych *Wiadomości Żeglarskich* oraz publikacji nautycznych (locje, spisy latań i radiosygnalów, tablic i instrukcji nawigacyjnych);
- redagowaniu i rozpowszechnianiu *Ostrzeżeń Nawigacyjnych* oraz prowadzeniu księgi wraków i przeszkód nawigacyjnych.

Rys. 4. Organizacja służby hydrograficznej Marynarki Wojennej (stan na czerwiec 1947 r.).
(Źródło: Opracowanie własne)

Rys. 5. Organizacja służby hydrograficznej Marynarki Wojennej (stan na grudzień 1950 r.).

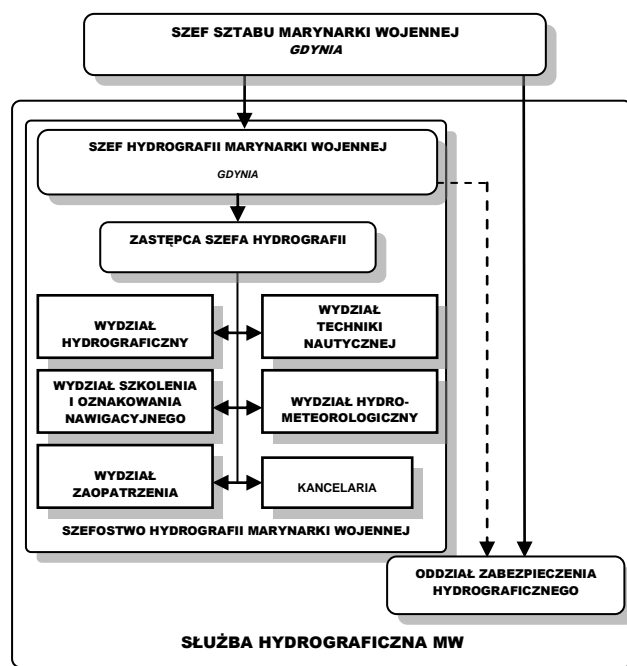
Rys. 6. Organizacja służby hydrograficznej Marynarki Wojennej (stan na czerwiec 1957 r.).

(Źródło: Opracowanie własne)

Duża ilość zadań realizowanych przez Służbę Hydrograficzną MW skłoniła w 1948 r. do rozpoczęcia rozmów, pomiędzy Marynarką Wojenną a Ministerstwem Żeglugi, dotyczących przekazania części uprawnień i zadań cywilnej służbie hydrograficznej oraz ustaleniu kompetencji. Od czerwca 1945 r. działa Służba Hydrograficzna Głównego Urzędu Morskiego, która to przyjęła w 1948 r., zgodnie z instrukcją ministra obrony narodowej i ministra żeglugi z dnia 03 września 1948 r., część kompetencji Służby Hydrograficznej MW. Instrukcja w 1955 r. została znowelizowana wraz z potrzebami, co skutkowało podpisaniem, przez właściwych ministrów, przedmiotowego rozporządzenia, które obowiązywało do 1990 r.

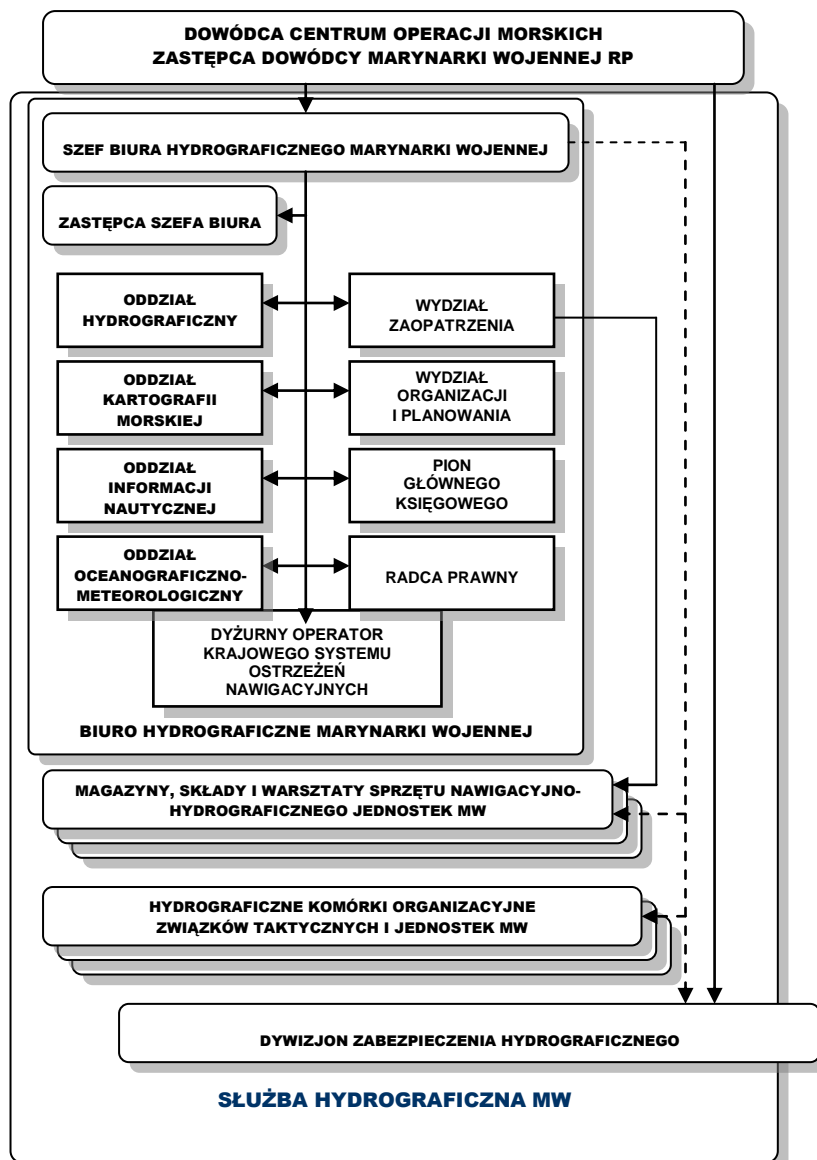
Rys. 7. Organizacja służby hydrograficznej Marynarki Wojennej (stan na styczeń 1967 r.).
(Źródło: Opracowanie własne)

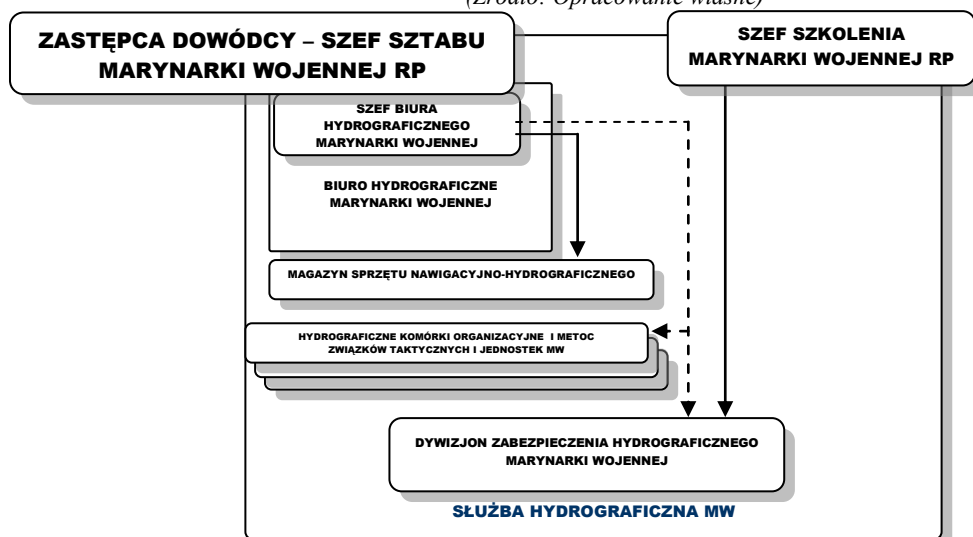
Rys. 8. Organizacja Szefostwa Hydrografii Marynarki Wojennej (stan na grudzień 1968 r.).
(Źródło: Opracowanie własne)

1.3 W latach od 1995 do 2008.

W 1995 r. zakończona została czteroletnia działalność Biura Hydrograficznego Rzeczypospolitej Polskiej, które zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o państwowej morskiej służbie hydrograficznej i oznakowania nawigacyjnego (Dz.U. z 1991 r. Nr 32, poz. 132) sprawowało między innymi kontrolę działalności hydrograficznej i oznakowania nawigacyjnego oraz prowadziło wydawanie publikacji nautycznych, jako „służba państwowa”. Rozpoczęło działanie Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej z ustawowymi uprawnieniami państwowej służby [9].

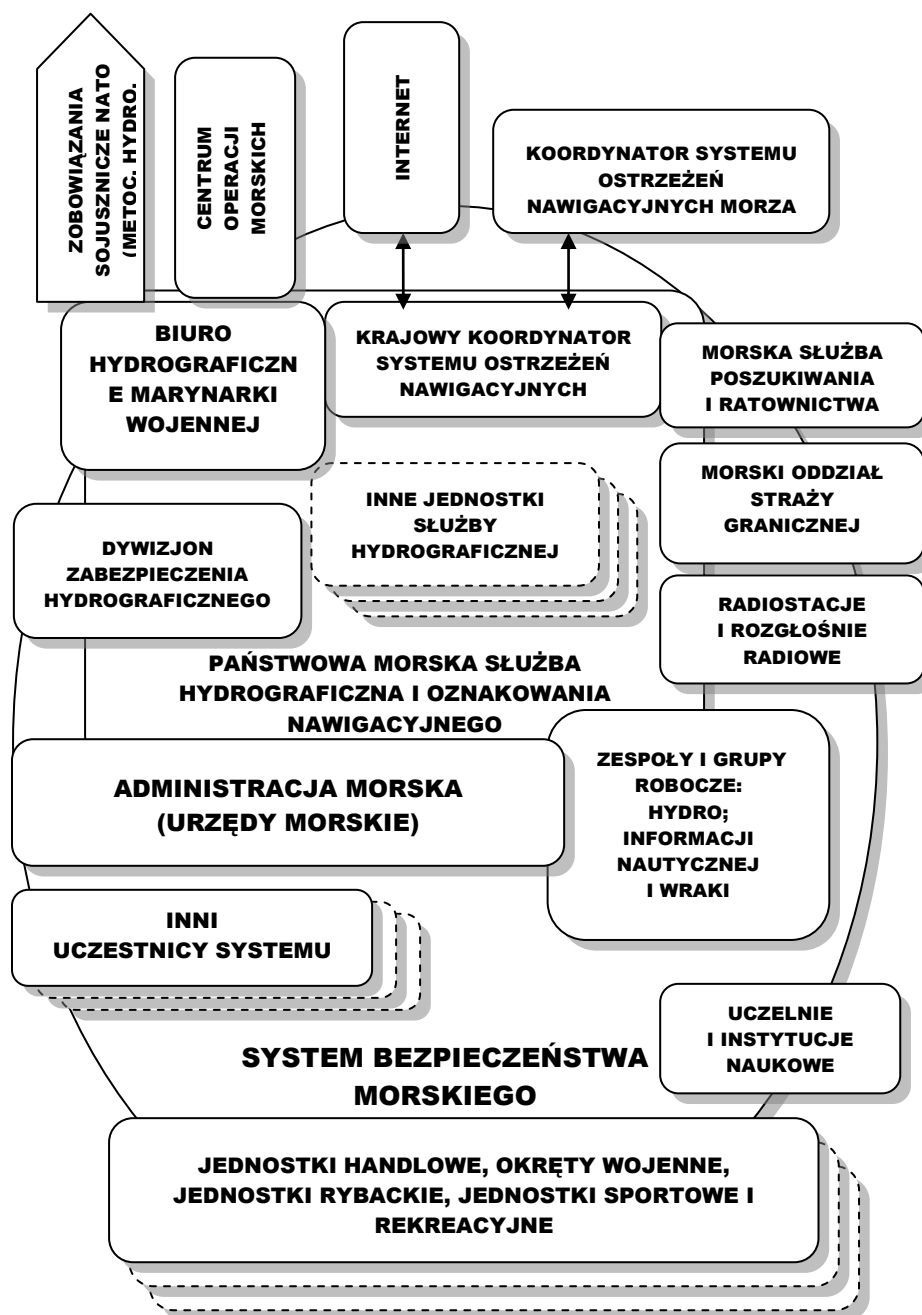

Rys. 9. Organizacja Służby Hydrograficznej Marynarki Wojennej RP (stan na grudzień 2007 r.).
(Źródło: Opracowanie własne)

Rys. 10. Podległość komórek organizacyjnych Służby Hydrograficznej Marynarki Wojennej RP (stan na grudzień 2008 r.).
(Źródło: Opracowanie własne)

Przełom analizowanych okresów charakteryzował się dużą ilością zadań hydrograficznych i badawczych wykonywanych przez okręty hydrograficzne na akwenie Morza Bałtyckiego oraz poza jego granicami, na Oceanie Spokojnym, na wodach Antarktydy i Spitsbergenu. Wprowadzane do służby okręty wyposażone w nowoczesne, na ówczesne czasy, wyposażenie i oprzyrządowanie, stanowiły o nowych możliwościach wspierających rozwój polskiej hydrografii, jak i również innych dziedzin i dyscyplin naukowych. Analiza działalności służby hydrograficznej w okresie 1995 – 2008 r. wskazuje na gruntowne zmiany technik pomiarowych i produkcyjnych, poprzez szerokie zastosowanie w hydrografii techniki komputerowej. Uwidocznione jest to w procesie zbierania danych hydrograficznych, a następnie ich obróbki. Opracowywanie, wydawanie oficjalnych nawigacyjnych map morskich i publikacji nautycznych w formie papierowej i elektronicznej, oparte zostało na komputerowej obróbce danych hydrograficznych, które rozpoczęto gromadzić w bazach danych Biura Hydrograficznego. W analizowanym okresie czasu służba hydrograficzna przyjęła nowy zakres zadań wynikający ze zobowiązań sojusznicznych związanych z przynależnością do Paktu Północnoatlantyckiego, a następnie do Unii Europejskiej.

Rys. 11. Państwowa morską służba hydrograficzna i oznakowania nawigacyjnego w systemie bezpieczeństwa morskiego (2004-2008 r.).

(Źródło: Opracowanie własne)

Z analizy realizowanych zadań przez służbę hydrograficzną w rozpatrywanym okresie czasu wynika, iż podstawowa grupa zadań służby nie ulegała radykalnym zmianom, lecz nowa technika komputerowa oraz internetowy przekaz danych zmieniły oblicze współczesnej hydrografii. Poniżej zestawiono wybrane zadania realizowane przez służbę hydrograficzną, będące charakterystycznymi w rozpatrywanym okresie:

- opracowywanie koncepcji zabezpieczenia nawigacyjno-hydrograficznego oraz zapewnienie bezpiecznej żeglugi, w tym również działań MW w warunkach nowych zobowiązań sojuszniczych;
- planowanie i koordynowanie prac pomiarowych geodezyjno-topograficznych i hydrograficznych w ścisłej współpracy z organami administracji morskiej;
- opracowywanie i wydawanie oficjalnych morskich map nawigacyjnych (papierowych i elektronicznych) o ujednoczonym systemie odwzorowania i międzynarodowych standardach oraz ich korekta i dystrybucja na potrzeby jednostek MW oraz floty handlowej, rybackiej i żeglarzy, a w przypadku ENC wykorzystanie regionalnego centrum koordynacyjnego (RENC);
- opracowywanie i wydawaniu oficjalnych publikacji nautycznych, tablic i instrukcji nawigacyjnych z wykorzystaniem sieci internetowych do przekazu *Wiadomości Żeglarskich* i *Ostrzeżeń Nawigacyjnych*;
- zapewnienie funkcjonowania krajowego systemu ostrzeżeń nawigacyjnych oraz włączenie służby krajowego koordynatora do Systemu Wymiany Informacji Bezpieczeństwa Żeglugi (SWIBŻ);
- uruchomienie systemu Numerycznej Bazy Danych Hydrograficznych wraz z liniami produkcyjnymi cyfrowych produktów hydrograficznych;
- wdrażanie w życie okrętowych systemów zobrazowania elektronicznej mapy i informacji nawigacyjnej (ECDIS i WECDIS) ;
- prowadzenie szerokiej współpracy z organami administracji morskiej, krajowymi instytucjami, uczelniami i przedsiębiorstwami, związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa morskiego (między innymi Zespoły ds. Hydrograficznych HYDRO i Informacji Nautycznej oraz grupa robocza WRAKI) oraz międzynarodowa współpraca dziedzinowa.

W analizowanym okresie organizacja służby hydrograficznej nie uległa radykalnym zmianom w zakresie składu, lecz zmianie uległo podporządkowanie szefa BHMW - z szefa Sztabu MW na zastępcę dowódcy MW, a następnie na zastępcę dowódcy MW/dowódcę Centrum Operacji Morskich. BHMW zmieniło dwukrotnie swój etat oraz systematycznie wprowadzano korekty na poszczególnych stanowiskach. Struktura organizacyjna (skład, podległość bezpośrednia i pośrednia) służby hydrograficznej MW w 2007 r. i 2008 r. przedstawiona została na rys. 9 [2] i rys. 10, a miejsce państwowej służby hydrograficznej i oznakowania nawigacyjnego w systemie bezpieczeństwa morskiego – na rys. 11 [2].

2. WPLYW FUNKCJONOWANIA SŁUŻBY HYDROGRAFICZNEJ NA BEZPIECZEŃSTWO MORSKIE

2.1 Wnioski z analizy realizowanych zadań

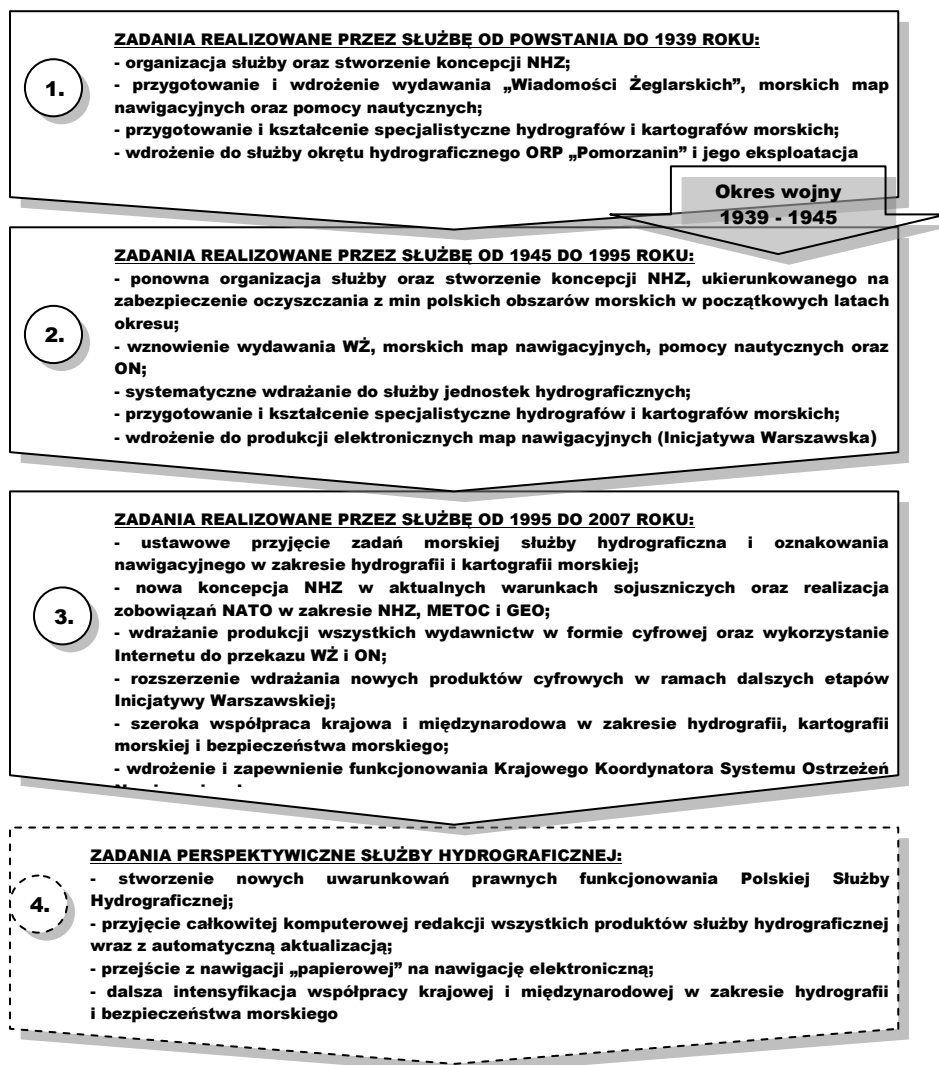
Powtarzalność, duża intensywność, zakłócenia ciągłości realizowanych zadań w przyjętych okresach, to podstawowe cechy wynikające z analizy wykonywanych zadań przez służbę hydrograficzną. Zestawienie podstawowych zadań realizowanych przez służbę hydrograficzną, a związanych z bezpieczeństwem morskim przedstawiono na rys. 12 [2].

Z przeprowadzonej analizy zadań realizowanych przez służbę hydrograficzną w przyjętych trzech okresach czasowych wynikają następujące ogólne wnioski:

- zauważa się powtarzające zadania, w każdym z analizowanych okresów, które związane są z organizacją służby na obszarach będących w zainteresowaniu służby oraz zasięgiem prowadzonego NHZ;
- duża ilość powierzonych do realizacji zadań przez służbę, a zbyt mały personel przeznaczony do ich realizacji, z niewystarczającym fachowym doświadczeniem, szczególnie w początkowych latach pierwszych dwóch analizowanych okresów;
- intensywność wykonywanych prac oraz opracowywanych morskich map nawigacyjnych i pomocy nautycznych była wysoka w początkowych latach każdego z rozpatrywanych okresów oraz powiązana z rozwojem gospodarki morskiej;
- ciągłość realizowanych zadań przerywana była częstymi zmianami organizacji i dyslokacji poszczególnych komórek organizacyjnych służby.

Należy przypuszczać, iż przyszłość morskiej służby hydrograficznej i oznakowania nawigacyjnego oraz jej dalsze kierunki rozwoju skoncentrowane będą m.in. na następujących działaniach w zakresie realizowanych zadań:

- stworzenie nowych uwarunkowań prawnych dotyczących funkcjonowania Polskiej Służby Hydrograficznej;
- produkcja i dystrybucja oficjalnych ENC na obszary morskie Rzeczypospolitej Polskiej oraz przejście na wyłącznie komputerową redakcję morskich map nawigacyjnych papierowych;
- automatyczna korekta produktów cyfrowych BHMW z wykorzystaniem nowoczesnej technologii;
- upowszechnienie informacji nautycznej poprzez stworzenie warunków łatwego i szerokiego dostępu dla zainteresowanych użytkowników morza;
- tworzenie i rozwijanie przedmiotowych baz danych zintegrowanych w zaawansowanych systemach przetwarzania informacji;

Rys. 12. Zestawienie podstawowych zadań realizowanych przez służbę hydrograficzną związanych z bezpieczeństwem żeglugi

(Źródło: Opracowanie własne)

- rozwój i powszechne wykorzystanie elektronicznych okrętowych systemów zobrazowania danych nawigacyjnych (przejście „epokowe” z nawigacji papierowej do nawigacji elektronicznej);
- wyposażanie jednostek Marynarki Wojennej RP w najnowszy sprzęt hydrograficzny, nawigacyjny, oceanograficzny i meteorologiczny zapewniający wzrost automatyzacji przetwarzania i przekazu pozyskiwanych danych oraz poziomu bezpieczeństwa nawigacyjnego, zgodnie ze zobowiązaniami sojuszniczymi (METOC, HYDRO, GEO);
- ujednoczenie sprzętowe na wszystkich etapach przetwarzania danych (pozyskiwanie, opracowywanie i przesyłanie), niezbędnych do wytworzenia wymaganych form informacji nautycznej;
- współpraca międzynarodowa, przejawiająca się w zintensyfikowaniu udziału w pracach komisji, komitetów i grup roboczych IHO i IMO (środowisko cywilne) oraz NATO (działalność wojskowa);
- współpraca z instytucjami administracji morskiej, ośrodkami naukowymi i uczelniami w zakresie podnoszenia standardów bezpieczeństwa dla wszystkich użytkowników obszarów morskich, wymiany informacji nautycznej i edukacja.

Grupa zadań realizowanych przez Służbę Hydrograficzną MW z zakresu zabezpieczenia działań sił MW powiększona została o zadania wynikające ze zobowiązań sojuszniczych w związku z przystąpieniem Polski do NATO. Powyższe zadania stanowią o funkcjonowaniu zabezpieczenia nawigacyjno-hydrograficznego (NHZ) i meteorologiczno-oceanograficznego (METOC) działań własnych i sojuszniczych sił morskich.

Powyżej zebrane wnioski posłużą do tworzenia nowych uwarunkowań działania oraz określenia zadań państwowej morskiej służby hydrograficznej i oznakowania nawigacyjnego (Polskiej Służby Hydrograficznej) funkcjonującej w środowisku Marynarki Wojennej i administracji morskiej. Z charakteru zadań wnioskować należy o potrzebie głębokiej informatyzacji i automatyzacji pracy służby opartej na szerokiej współpracy krajowej i międzynarodowej [2].

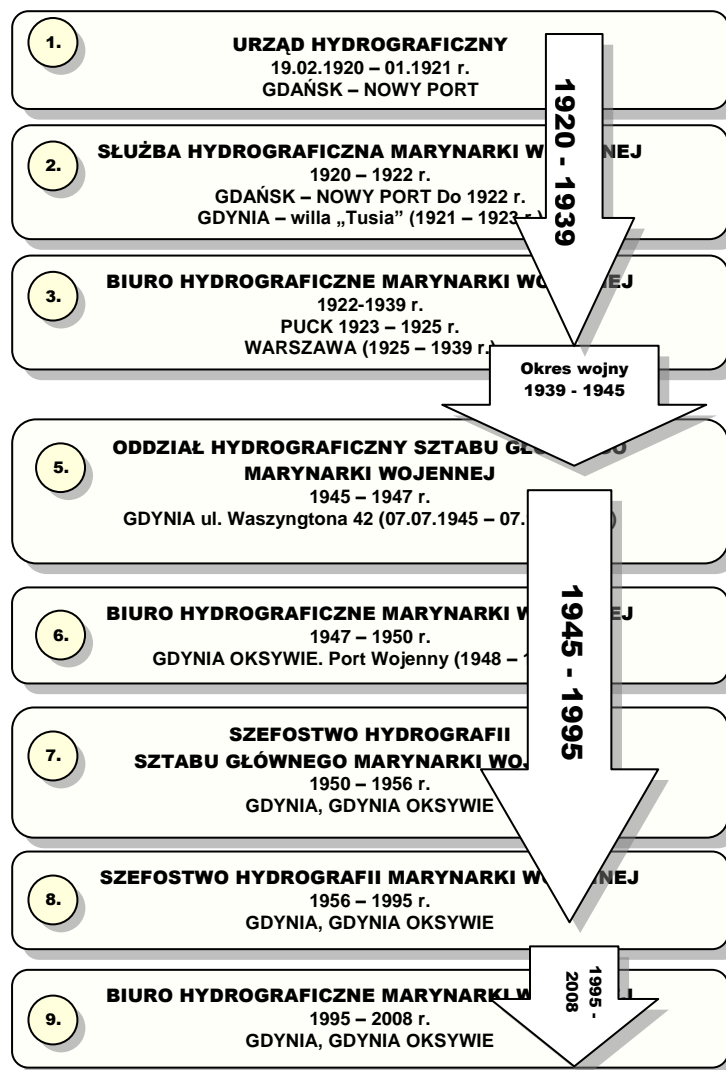
2.2 Wnioski z analizy struktury organizacyjnej

Przeprowadzona analiza struktury organizacyjnej służby hydrograficznej w dotychczasowym okresie jej funkcjonowania dostarcza następujących ogólnych wniosków:

- służba hydrograficzna podlegała częstym zmianom organizacyjnym, które spowodowane były zmiennością sytuacji politycznej i gospodarczej państwa, a w tym kontekście, stawianymi zadaniami Marynarce Wojennej i administracji morskiej;
- zmienność organizacyjna często wiązała się ze zmianą miejsca dyslokacji części składowych służby hydrograficznej;
- rozwój technik pomiarowych i przetwarzania (opracowania) danych hydrograficznych wpływał na struktury służby, które systematycznie były dopasowywane do występujących uwarunkowań wraz z dostosowaniem do poziomu ówczesnej technologii;
- struktury służby hydrograficznej w całym analizowanym okresie nie posiadały rezerw kadrowych, umożliwiających elastyczne reagowanie na zaistniałe zapotrzebowanie;
- bezpośrednie podporządkowanie okrętów hydrograficznych, pod inną osobą funkcyjną niż szef hydrografii, czy szef Biura, stanowi pozbawienie służby hydrograficznej możliwości decydującego wpływu wykorzystania jednostek do wykonania niezbędnych prac pomiarowych.

Kolejnym czynnikiem charakteryzującym organizację służby hydrograficznej w jej historycznym rozwoju jest brak integracji pomiędzy Służbą Hydrograficzną Marynarki Wojennej a komórkami zajmującymi się oznakowaniem nawigacyjnym w organach administracji morskiej. Wynika to z innej podległości resortowej i pomimo uwarunkowań prawnych mających zastosowanie, nie odzwierciedla potrzeb państwowej służby hydrograficznej i oznakowania nawigacyjnego. Powyżej wymienione dwa składowe elementy państwowej służby winny tworzyć organizacyjnie i zadaniowo jedną całość w zakresie planowania i wykonawstwa zadań na rzecz służby, rozumianej jako „narodowa (krajowa) służba hydrograficzna”, wymagana przez organizacje międzynarodowe (ONZ, IMO, IHO) do zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa żeglugi na obszarach morskich państwa.

Zmienność organizacyjna i dyslokacji siedziby Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej w latach 1920 – 2008 ukazana została na rys. 13 [2]. Ma ona również odzwierciedlenie w realizowanych przez służbę zadaniach. Z organizacyjnego i strukturalnego punktu widzenia wskazane jest wnioskowanie o potrzebie integracji wszystkich składników służby oraz poszukiwanie takich nowych rozwiązań organizacyjnych, które zapewnią racjonalną realizację stawianych i przewidywanych na najbliższą przyszłość zadań, zarówno w zakresie służby zabezpieczenia działań Marynarki Wojennej i sił sojuszniczych, jak i zadań narodowej służby hydrograficznej.

Rys. 13. Zestawienie zmian organizacyjnych i dyslokacji Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej w latach 1920 – 2008.

(Źródło: Opracowanie własne)

PODSUMOWANIE

Dokonując podsumowania przedstawionych powyżej rozważań należy stwierdzić, iż Polska Służba Hydrograficzna w okresie swojego istnienia podlegała ustawicznie prowadzonym zmianom organizacyjno-etatowym, zmieniali się również przełożeni oraz miejsce dyslokacji. Zwierzchnią rolę nad służbą sprawowali najwyżsi przedstawiciele Kierownictwa i Dowództwa Marynarki Wojennej, a miejscem dyslokacji był Gdańsk, Gdynia, Puck i Warszawa. Jeśli mówiąc o Polskiej Służbie Hydrograficznej postrzegamy ją jako składową hydrograficznych elementów Marynarki Wojennej i administracji morskiej, to ścisłej integracji w ramach jednej instytucji nigdy nie było. To faktycznie tak zespolona państwowa jednostka organizacyjna powinna nosić nazwę Polskiej Służby Hydrograficznej. Ten fakt jest wynikiem różnych podległości resortowych. Powyżej wymienione dwa

składowe elementy państwowej służby winny tworzyć organizacyjnie i zadaniowo jedną całość w zakresie planowania i wykonawstwa zadań na rzecz służby hydrograficznej.

Fundamentalnym wnioskiem jest potrzeba wewnętrznego scalenia wszystkich komórek organizacyjnych Służby Hydrograficznej Marynarki Wojennej, podporządkowanych jednemu przełożonemu z decydującym głosem szefa Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej w sprawach hydrografii, kartografii morskiej i METOC. Istota tego wniosku sprowadza się do stworzenia jak najbardziej prostej struktury podporządkowania, która w codziennej działalności sprowadza się do bezpośredniego kierowania podległymi komórkami organizacyjnymi realizującymi zadania służby. Tylko taka struktura organizacyjna sprzyja w maksymalnym stopniu efektywnemu działaniu służby hydrograficznej, którego rezultatem jest oddziaływanie na zwiększenie bezpieczeństwa morskiego. Tytułem uzupełnienia, należy w tym miejscu odwołać się do zaproponowanych wniosków zawartych w czwartym numerze „Przeglądu Hydrograficznego” [4], które powinny być uzupełnieniem niniejszego podsumowania.

BIBLIOGRAFIA

1. Banachowicz A., Nitner H., *Zarys dziejów okrętów hydrograficznych Polskiej Marynarki Wojennej 1918-1993*, „Nautologia”, Nr 4, Gdynia 1993.
2. Dyrz Cz., *Model służby hydrograficznej na obszarach morskich RP*, Rozprawa doktorska, AMW, Gdynia 2007.
3. Dyrz Cz., *Nowe spojrzenie na służbę hydrograficzną*, „Przegląd Morski”, Nr 1(001), Lipiec 2007, Redakcja Wojskowa, Warszawa 2007, s. 12-17.
4. Dyrz Cz., *Polska Służba Hydrograficzna początku XXI wieku – potrzeba nowych rozwiązań*, „Przegląd Hydrograficzny”, Nr 4, BHMW, Gdynia 2008, s. 7-15.
5. Dyrz Cz., Nitner H., *Służba Hydrograficzna Marynarki Wojennej RP w 85. rocznicę powstania*, „Przegląd Hydrograficzny”, Nr 1, BHMW, Gdynia 2005.
6. Grabiec D., *Służba hydrograficzna Polskiej Marynarki Wojennej w latach 1920-1989*, Rozprawa doktorska, Uniwersytet Gdański, Gdańsk 2003.
7. Kopacz Z., Morgaś W., Urbański J., *Wybrane zagadnienia Międzynarodowego Systemu Bezpieczeństwa Morskiego*, AMW, Gdynia 1998.
8. Urbański J., Morgaś W., Specht C., *Bezpieczeństwo morskie – ocena i kontrola ryzyka*, „Zeszyty Naukowe”, Nr 2/173/2008, AMW, Gdynia 2008.
9. Ustawa z dnia 17 listopada 1994 r. o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 1995 r., Nr 7, poz. 31).

Artykuł recenzował prof. dr Daniel Duda

